

TIR-H

Μεταφοράβιομηχανικών Σχέσεων προς Υδρογόνο

Συστάσεις πολιτικής

Παραδοτέο 4.3

Co-funded by the
European Union

Ακρωνύμιο έργου: TIR-H | Αριθμός έργου 101048682

Συντονιστής

Δικαιούχοι

Συνδεδεμένες
οντότητες

Συnergάτες

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΕΡΓΟΥ

Fondazione **ADAPT**

Δ4.2 ΕΓΓΡΑΦΟ ΣΥΣΤΑΣΕΩΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Πληροφορίες εγγράφου

Ακρωνύμιο έργου:

TIR-H

Αριθμός έργου

101048682

Αριθμός και τίτλος
παραδοτέου

[D4.3.] [Έγγραφο συστάσεων πολιτικής]

Επίπεδο διάδοσης

Δημόσιο

Όνομα οργάνωσης

[ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ]

Ημερομηνία υποβολής

20/05/2024

Πίνακας περιεχομένων

Πίνακας περιεχομένων.....	3
Προκαταρκτικές σκέψεις και ιστορικό	4
Συστάσεις	5
1. Σε επίπεδο ΕΕ.....	5
2. Προς τα κράτη μέλη	7
3. Στους κοινωνικούς εταίρους σε εθνικό και τομεακό επίπεδο.....	8
4. Στους κοινωνικούς εταίρους σε επίπεδο εταιρείας.....	9
Σχετικοί ορισμοί	11

Προκαταρκτικές σκέψεις και ιστορικό

Δεδομένου ότι:

- Ο αποτελεσματικός κοινωνικός διάλογος και οι πρωτοβουλίες μπορούν να διοχετεύσουν την καινοτομία για να αποφέρουν θετικές επιπτώσεις τόσο στην αγορά όσο και στην κοινωνία. Η ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ, των βιομηχανικών παραγόντων, των εργοδοτών, των συνδικάτων και των εκπροσώπων των εργαζομένων είναι απαραίτητη για την προώθηση της καινοτομίας σε μεγάλες επιχειρήσεις και ΜΜΕ στον μεταποιητικό τομέα (δηλαδή κατασκευή βαρέων οχημάτων μεταφοράς εμπορευμάτων και ανθρώπων), δεδομένης της σημασίας τους στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία. Επιπλέον, ο αποτελεσματικός κοινωνικός διάλογος μπορεί να συμβάλει στη μείωση του χάσματος μεταξύ των εταιρειών που δραστηριοποιούνται εντός της Ένωσης και αλλού, για να διασφαλιστεί η επίτευξη των στόχων της πράσινης μετάβασης και της δικαιοσύνης παγκοσμίως.
- Οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι που δραστηριοποιούνται σε εθνικό και τομεακό επίπεδο φέρουν την ευθύνη για τη θέσπιση των θεμελίων και των κατευθυντήριων γραμμών για την πράσινη μετάβαση στον μεταποιητικό τομέα. Θα πρέπει να διαμορφώσουν και να επιβάλουν κανονισμούς σε τομεακή κλίμακα, διασφαλίζοντας έναν πράσινο και δίκαιο μετασχηματισμό εντός του κλάδου, ενώ παράλληλα θα προωθήσουν μια βιομηχανική πολιτική που θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για τη διατήρηση και ανάπτυξη των μεταποιητικών δραστηριοτήτων. Αυτό περιλαμβάνει την αντιμετώπιση των αναγκών κατάρτισης των εργαζομένων, λαμβάνοντας υπόψη τις εξελισσόμενες απαιτήσεις τόσο των εργαζομένων όσο και των εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένων νέων καθηκόντων, τεχνολογιών και επαγγελματικών μεταβάσεων. Επιπλέον, περιλαμβάνει την εξέταση πτυχών όπως οι υποδομές, οι δεξιότητες και η εκπαίδευση, οι δημόσιες επενδύσεις και οι δημόσιες συμβάσεις.
- Η επίτευξη του στόχου της πράσινης και δίκαιης μετάβασης στον μεταποιητικό τομέα – μαζί με την προώθηση καινοτόμων και βιώσιμων τεχνολογιών – απαιτεί συνεχή δέσμευση τόσο με δημόσιους όσο και με ιδιωτικούς φορείς. Επιπλέον, η συνεργασία με τις εθνικές και τοπικές αρχές, προσαρμοσμένη στις συγκεκριμένες ανάγκες του κλάδου, είναι ζωτικής σημασίας. Σε επίπεδο εταιρείας, οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να διαδραματίσουν ρόλο στη διαχείριση και την παροχή επιτόπιας κατάρτισης για τους εργαζόμενους και τους εκπροσώπους τους.

Συστάσεις

Συνοιστούμε:

1. Σε επίπεδο ΕΕ

- **Πράσινη Μετάβαση: ισότητα μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και τρίτων**

Οι εταιρείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης επί του παρόντος ασχολούνται με δραστηριότητες που συμβάλλουν στη ρύπανση του περιβάλλοντος σε χώρες εκτός ΕΕ ή χώρες με οικονομικά μειονεκτήματα. Είναι επιτακτική ανάγκη η ΕΕ να αναγνωρίσει και να αναλάβει την ευθύνη για τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της σε αυτές τις περιοχές. Με αυτόν τον τρόπο, η ΕΕ μπορεί να εργαστεί για την προώθηση βιώσιμων πρακτικών σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας της, διασφαλίζοντας ότι μετριάζονται οι αρνητικές επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της, ιδιαίτερα στις πιο ευάλωτες χώρες (π.χ. ο κανονισμός της ΕΕ για το διαβατήριο μπαταριών που προωθεί τη βιωσιμότητα και τους στόχους της κυκλικής οικονομίας με την τυποποίηση της τεκμηρίωσης, την ενίσχυση της διαφάνειας, τη διευκόλυνση της επαναχρησιμοποίησης και της ανακύκλωσης και την προώθηση της καινοτομίας και της ανταγωνιστικότητας στην ευρωπαϊκή βιομηχανία μπαταριών, ευθυγραμμίζοντας έτσι με τους στόχους για την κλιματική ουδετερότητα).

Η συζήτηση που περιστρέφεται γύρω από την πράσινη μετάβαση δεν θα πρέπει να ερμηνεύεται ως μέσο που επιτρέπει τη μετεγκατάσταση ρυπογόνων πρακτικών εκτός ΕΕ, διατηρώντας παράλληλα αυστηρά περιβαλλοντικά πρότυπα εντός της ΕΕ. Αντίθετα, υπάρχει κρίσιμη ανάγκη για συνεπή πρότυπα υγείας και ασφάλειας σε όλα τα κράτη όπου δραστηριοποιούνται εταιρείες της ΕΕ. Αυτή η προσέγγιση είναι σύμφωνη με τις αρχές της περιβαλλοντικής δικαιοσύνης και υπογραμμίζει τη σημασία μιας παγκόσμιας δέσμευσης για βιώσιμες πρακτικές.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει επίσης να διασφαλίσει ότι οι πολυεθνικές εταιρείες που εδρεύουν στη δικαιοδοσία της υποχρεούνται να εφαρμόζουν ισοδύναμα μέτρα δέουσας επιμέλειας σε χώρες εκτός ΕΕ. Από την άποψη αυτή, η ΕΕ θα πρέπει να υποστηρίξει την τελική υιοθέτηση της Οδηγίας για τη δέουσα επιμέλεια για την εταιρική αειφορία, έτσι ώστε να τηρείται η περιβαλλοντική και κοινωνική ευθύνη παγκοσμίως, ενισχύοντας βιώσιμες πρακτικές και μετριάζοντας τις δυσμενείς επιπτώσεις πέρα από τα σύνορά της.

- **Ενεργειακές πολιτικές και χρήση υδρογόνου**

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει κάνει σημαντικά βήματα για την προώθηση του υδρογόνου ως βασικού στοιχείου της ενεργειακής στρατηγικής της. Πρωτοβουλίες όπως το σχέδιο RePowerEU σκιαγραφούν φιλόδοξους στόχους για την υιοθέτηση και την ενσωμάτωση τεχνολογιών υδρογόνου. Αυτές οι προσπάθειες στοχεύουν στην ενίσχυση της ενεργειακής ασφάλειας, στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και στην προώθηση της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης. Είναι ζωτικής σημασίας να συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε αυτές τις πρωτοβουλίες, ενώ τίθενται σαφείς, επιτεύξιμοι στόχοι για το μέλλον, ώστε να διασφαλιστεί η επιτυχή ενσωμάτωση του υδρογόνου στο ενεργειακό μείγμα της ΕΕ.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε τις σημαντικές αβεβαιότητες που περιβάλλουν το βιομηχανικό δυναμικό του πράσινου υδρογόνου στην Ευρώπη. Παρά την υπόσχεσή του, το πράσινο υδρογόνο παραμένει απαγορευτικά ακριβό στην παραγωγή λόγω των χαμηλών ποσοστών απόδοσης και των αυστηρών τεχνικών απαιτήσεων για αποθήκευση και μεταφορά. Υπό αυτή την έννοια, αυτές οι προκλήσεις απαιτούν συνεχή έρευνα, καινοτομία και επενδύσεις για τη βελτίωση των διαδικασιών παραγωγής και των υποδομών.

Επίσης, δεδομένης της εξαιρετικά εκρηκτικής φύσης του υδρογόνου, είναι σημαντικό να τονιστεί η σημασία της εφαρμογής ισχυρών μέτρων υγείας και ασφάλειας σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτό συνεπάγεται τη θέσπιση αυστηρών πρωτοκόλλων για τον ασφαλή χειρισμό, αποθήκευση και μεταφορά υδρογόνου για τον μετριασμό των κινδύνων και τη διασφάλιση της προστασίας των

εργαζομένων, των κοινοτήτων και των υποδομών, καθώς και την παροχή εξατομικευμένης εκπαίδευσης σε αυτά τα θέματα τόσο για τους εργαζόμενους, τους εκπροσώπους τους και τις εταιρείες.

- **Βιώσιμη Ανάπτυξη: ενίσχυση των οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών πυλώνων**

Για την επιδίωξη μιας γνήσιας βιώσιμης ανάπτυξης, είναι ζωτικής σημασίας η Ευρωπαϊκή Ένωση να προωθήσει κανονισμούς που δίνουν την ίδια σημασία στους οικονομικούς, περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς πυλώνες. Η εξισορρόπηση αυτών των τριών διαστάσεων διασφαλίζει ότι η ανάπτυξη είναι ολοκληρωμένη, λαμβάνοντας υπόψη όχι μόνο την οικονομική ανάπτυξη αλλά και τη διατήρηση του περιβάλλοντος και την κοινωνική ευημερία. Αυτή η ολιστική προσέγγιση είναι απαραίτητη για τη δημιουργία ενός βιώσιμου και ανθεκτικού μέλλοντος για όλους.

Αν και η οικολογική μετάβαση είναι κρίσιμη, δεν θα πρέπει να επισκιάσει τη σημασία μιας δίκαιης μετάβασης. Μια δίκαιη μετάβαση λαμβάνει υπόψη τις κοινωνικές και οικονομικές πτυχές, διασφαλίζοντας ότι η στροφή σε πιο βιώσιμες πρακτικές δεν επηρεάζει δυσανάλογα ορισμένες κοινότητες ή ομάδες. Η ΕΕ πρέπει να τονίσει στις πολιτικές της την ανάγκη για μια δίκαιη μετάβαση, για να προωθήσει μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς πορεία προς τη βιωσιμότητα.

Η ΕΕ θα πρέπει να υπερασπιστεί ενεργά πολιτικές που στοχεύουν στην προστασία των ευάλωτων ομάδων, για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος χωρίς αποκλεισμούς και υποστήριξης, ιδίως για εκείνους που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν αυξημένη ευαλωτότητα σε οικονομικές και κοινωνικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των γυναικών, των ηλικιωμένων, των ατόμων με αναπηρίες και των νέων. Ανθρωποι.

- **Συλλογικά δικαιώματα**

Η ΕΕ θα πρέπει να αναγνωρίσει και να ενθαρρύνει τη συλλογική διάσταση της εργασίας, η οποία έχει σημαντική σημασία για την προώθηση της συνεργασίας, της συνοχής και της ένταξης στους χώρους εργασίας. Η έμφαση αυτής της πτυχής όχι μόνο ενισχύει τους δεσμούς μεταξύ των εργαζομένων, αλλά ενισχύει επίσης τη συνολική αποδοτικότητα και αποτελεσματικότητα των οργανισμών. Αυτή η έμφαση ευθυγραμμίζεται με τις αρχές της κοινωνικής ευθύνης και προωθεί ένα αρμονικό περιβάλλον εργασίας. Ο κρίσιμος ρόλος των συνδικαλιστικών οργανώσεων πρέπει να αναγνωρίζεται και να προστατεύεται από την ΕΕ. Τα συνδικάτα λειτουργούν ως βασικοί παράγοντες όχι μόνο εντός των εταιρειών αλλά και στη διαμόρφωση ευρύτερων κοινωνικών συζητήσεων και πολιτικών. Διασφαλίζοντας την εξέχουσα θέση τους, η ΕΕ μπορεί να συμβάλει σε δίκαιες και ισότιμες εργασιακές πρακτικές.

Πρέπει να ληφθεί σθεναρή στάση ενάντια σε κάθε εθνική νομοθεσία που υπονομεύει τα θεμελιώδη δικαιώματα των εργαζομένων, ιδιαίτερα το δικαίωμα της οργάνωσης, της απεργίας και της διαδήλωσης. Αυτά τα δικαιώματα αποτελούν αναπόσπαστα στοιχεία των δημοκρατικών κοινωνιών και συμβάλλουν στη δίκαιη και ισότιμη μεταχείριση των εργαζομένων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η ενδυνάμωση των συνδικαλιστικών οργανώσεων συμβάλλει σε ένα πιο χωρίς αποκλεισμούς και δίκαιο περιβάλλον εργασίας.

- **Προώθηση του κοινωνικού διαλόγου**

Η απουσία ουσιαστικού κοινωνικού διαλόγου σε ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ απαιτεί διευκρίνιση σε ευρωπαϊκό επίπεδο σχετικά με τα απαραίτητα στοιχεία ενός αποτελεσματικού κοινωνικού διαλόγου. Η καθιέρωση κοινής κατανόησης διασφαλίζει ότι ο κοινωνικός διάλογος δεν είναι μόνο παρών, αλλά συμβάλλει θετικά στην κοινωνική συνοχή, την οικονομική ανάπτυξη και τη συνολική ευημερία του πληθυσμού.

Ειδικότερα, η ΕΕ πρέπει να αντιμετωπίσει την πρόκληση της διαχείρισης του κοινωνικού διαλόγου σε εταιρείες όπου η παραγωγή πραγματοποιείται σε διαφορετικές τοποθεσίες από τις νόμιμες κεντρικές υπηρεσίες. Η ΕΕ θα πρέπει να διερευνήσει στρατηγικές για τη διασφάλιση αποτελεσματικής επικοινωνίας και συνεργασίας μεταξύ των ενδιαφερομένων, αναγνωρίζοντας τη μοναδική δυναμική κάθε τόπου παραγωγής, ενώ παράλληλα υποστηρίζει τις πρωταρχικές αρχές του κοινωνικού διαλόγου.

- **Δικαιώματα ενημέρωσης και διαβούλευσης**

Όσον αφορά τον κοινωνικό διάλογο, η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει τη μετάβαση από μια απλή ενημερωτική σχέση σε σχέση διαβούλευσης και συνεργασίας με τα συνδικάτα, προς τη συμμετοχική

λήψη αποφάσεων. Αυτή η αλλαγή αναγνωρίζει τις πολύτιμες γνώσεις και τη συμβολή των συνδικαλιστικών οργανώσεων, διασφαλίζοντας ότι οι προοπτικές τους λαμβάνονται ενεργά στη διαμόρφωση πολιτικών και στρατηγικών.

Η πρόταση για την υποχρεωτική εφαρμογή ουσιαστικής διαβούλευσης στις εγκαταστάσεις παραγωγής υπογραμμίζει τη δέσμευση της ΕΕ για ένταξη και διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων. Αυτό διασφαλίζει ότι οι προοπτικές όλων των σχετικών ενδιαφερομένων, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων και των συνδικαλιστικών οργανώσεων, λαμβάνονται υπόψη και ενσωματώνονται στο πλαίσιο λήψης αποφάσεων.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να υποστηρίξει τη λειτουργία των ευρωπαϊκών επιτροπών επιχείρησης (EWC) για να διασφαλίσει συνεπείς διαδικασίες πληροφόρησης και διαβούλευσης στις διάφορες χώρες στις οποίες δραστηριοποιείται μια εταιρεία και ισότητα μεταξύ όλων των εργαζομένων. Αυτή η υποστήριξη θα πρέπει να περιλαμβάνει πρωτοβουλίες που στοχεύουν στην εναρμόνιση των προτύπων επικοινωνίας και δέσμευσης, διευκολύνοντας τον διασυνοριακό διάλογο, προάγοντας επίσης την αποτελεσματική εφαρμογή της αναθεωρημένης οδηγίας EWC σε όλα τα κράτη μέλη.

- **Απόρριψη μέτρων λιτότητας**

Η ΕΕ θα πρέπει να ενθαρρύνει την έντονη απόρριψη των μέτρων λιτότητας, δίνοντας έμφαση στη δέσμευση να δοθεί προτεραιότητα στην ευημερία και τα μέσα διαβίωσης των εργαζομένων και των κοινοτήτων. Τα μέτρα λιτότητας, που συχνά συνδέονται με περικοπές στον προϋπολογισμό και μείωση των κοινωνικών δαπανών, μπορούν να επιδεινώσουν τις ανισότητες και να εμποδίσουν τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η ΕΕ πρέπει να διερευνήσει εναλλακτικές προσεγγίσεις που δίνουν προτεραιότητα στην κοινωνική ευημερία και την οικονομική σταθερότητα.

2. Προς τα κράτη μέλη

- **Ο ρόλος των δημοσίων αρχών**

Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να τονίσει τον ουσιαστικό ρόλο των δημοσίων αρχών στις ρυθμιστικές διαδικασίες, αναγνωρίζοντας την ευθύνη τους τόσο για τη διαμόρφωση και την επιβολή πολιτικών, όσο και για τον καθορισμό ορισμένων μεταβλητών της αγοράς (π.χ. τιμές) ικανές να έχουν αντίκτυπο στη δυναμική της παραγωγής και των αγορών όχι μόνο από τις εταιρείες αλλά από την κοινωνία ως σύνολο, για την επίτευξη «πράσινων» στόχων.

- **Ενεργειακοί κανονισμοί**

Θα πρέπει να αναγνωριστεί η ανάγκη για ιδιαιτερότητα στις απαιτήσεις κάθε κράτους λόγω των διαφορετικών ενεργειακών μεριδίων. Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να αναγνωρίσει την επιτακτική ανάγκη προσαρμογής πολιτικών που σχετίζονται με την ενέργεια σύμφωνα με τα μοναδικά ενεργειακά μερίδια κάθε κράτους, αναγνωρίζοντας την ποικιλομορφία στις ενεργειακές ανάγκες και τα πρότυπα κατανάλωσης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να αναφέρονται στο υδρογόνο όχι με ιδεολογική έννοια ως την τελική λύση αλλά με μια πραγματιστική έννοια ως μία από τις βιώσιμες λύσεις για την αντιμετώπιση των ενεργειακών προκλήσεων.

- **Κανονισμός Δέουσας Επιμέλειας**

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν τις προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την οικοδόμηση ενός ρυθμιστικού πλαισίου που θα καθιστά τις εταιρείες με έδρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπεύθυνες για ολόκληρη την αλυσίδα αξίας τους, διασφαλίζοντας ότι ασκούν τη δέουσα επιμέλεια σε όλες τις διαδικασίες παραγωγής τους. Ελπίζεται ότι τα κράτη μέλη θα ψηφίσουν υπέρ της προτεινόμενης οδηγίας για τη δέουσα επιμέλεια για την εταιρική βιωσιμότητα, τονίζοντας την ανάγκη αντιμετώπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μιας δίκαιης πράσινης μετάβασης σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας τους, ακόμη και σε τρίτες χώρες.

Υπό αυτή την έννοια, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να τονίσουν τη σημασία της συμμετοχής σε ουσιαστικούς διαλόγους με τους κοινωνικούς εταίρους, τους εργοδότες και τους εργαζομένους για την ανάπτυξη πολιτικών που λαμβάνουν υπόψη όλα τα συμφέροντα των ενδιαφερομένων στις διαδικασίες μετάβασης.

- **Κοινωνικές προκλήσεις**

Κάθε κράτος μέλος θα πρέπει να υποστηρίξει την ενισχυμένη πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης για τα άτομα με αναπηρίες γενικά για τις ευάλωτες ομάδες, με ένα συγκεκριμένο αίτημα που εκφράζεται από τα συνδικάτα.

Κατευθύνοντας την προσοχή στη νεότερη δημογραφική και αρχική απασχόληση, τα κράτη μέλη θα πρέπει να τονίσουν τη σημασία της μετάβασης των πολιτικών, καθώς επηρεάζει σημαντικά το μέλλον τους.

- **Εκπαίδευση**

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν, επίσης οικονομικά, την οργάνωση προγραμμάτων κατάρτισης, συνεργαζόμενα μεταξύ τους, με τρίτες χώρες όπου λειτουργούν οι εταιρείες τους και εταιρείες για να διασφαλίσουν ότι όλοι οι εργαζόμενοι που εμπλέκονται στις διαδικασίες μετάβασης καθοδηγούνται και προστατεύονται κατά τη διάρκεια της μετάβασης.

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίσουν ότι κάθε εργαζόμενος διαθέτει ένα ποικίλο σύνολο δεξιοτήτων, απαραίτητο για τις εξελισσόμενες απαιτήσεις του μελλοντικού εργατικού δυναμικού. Αυτές οι δεξιότητες πρέπει να επεκτείνονται πέρα από εκείνες που συνήθως αποκτώνται μέσω της εκπαίδευσης στο χώρο εργασίας και να περιλαμβάνουν την κριτική σκέψη, την επίλυση προβλημάτων, τη δημιουργικότητα και την προσαρμοστικότητα, που είναι ζωτικής σημασίας για την πλοήγηση σε πολύπλοκα και ταχέως μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα. Υπό αυτή την έννοια, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποστηρίξουν τις επενδύσεις στην εκπαίδευση για την προώθηση της καινοτομίας, την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης και την προώθηση της κοινωνικής ανάπτυξης σε ένα όλο και πιο ανταγωνιστικό παγκόσμιο τοπίο.

- **Βιομηχανικές πολιτικές και κοινωνικός διάλογος**

Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν βιομηχανικές πολιτικές που δεν συνεπάγονται κρατική παρέμβαση στη διαχείριση των επιχειρήσεων αλλά μάλλον υποστηρίζουν τομείς μετάβασης, υποστηρίζοντας την ενεργό συμμετοχή στον κοινωνικό διάλογο και τα υποστηρικτικά μέτρα. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συνεργασία μεταξύ κρατών, εταιρειών, επιχειρήσεων και συνδικάτων σε διαδικασίες μετάβασης. Αυτό περιλαμβάνει: τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου χάρτη για την αύξηση των θέσεων εργασίας, τον καθορισμό νέων ευκαιριών απασχόλησης και την προσέλκυση επενδύσεων. Στόχος είναι να τεθούν αυτές οι οντότητες στην πρώτη γραμμή των διαδικασιών μετάβασης, ενισχύοντας τον ενεργό διάλογο και τη συμμετοχή.

3. Στους κοινωνικούς εταίρους σε εθνικό και τομεακό επίπεδο

- **Πρώθηση της κουλτούρας της μετάβασης**

Οι κοινωνικοί εταίροι σε εθνικό επίπεδο πρέπει να υποστηρίξουν μια πολιτιστική αλλαγή τόσο στις μεγάλες εταιρείες όσο και στις SMI και μεταξύ των εργαζομένων, για να δημιουργήσουν μια «κουλτούρα μετάβασης». Από αυτή την άποψη, τα μέρη ενθαρρύνονται να καλλιεργήσουν στους εργαζομένους μια νοοτροπία που αγκαλιάζει την αλλαγή και την προσαρμογή σε νέες τεχνολογίες και πρακτικές, ενώ παράλληλα υποστηρίζει την ιδέα και την αναγκαιότητα της δια βίου μάθησης.

- **Πρώθηση του κοινωνικού διαλόγου**

Τονίζοντας τη σημασία του γνήσιου διαλόγου με κυβερνήσεις, εργοδότες και εταιρείες, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αντιτίθενται ή δεν αναγνωρίζουν την ανάγκη για μια πράσινη μετάβαση, οι κοινωνικοί εταίροι σε εθνικό επίπεδο πρέπει να απαιτήσουν και να ενθαρρύνουν εποικοδομητικές συνομιλίες για να γεφυρώσουν τα κενά και να προωθήσουν την κατανόηση μεταξύ των ενδιαφερομένων.

Οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να προωθήσουν τον κεντρικό ρόλο των συνδικαλιστικών οργανώσεων στην αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την κατάρτιση, την απασχόληση και τη μεταβατική διαδικασία γενικότερα.

- **Εκπαίδευση**

Οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι πρέπει να αναπτύξουν προγράμματα κατάρτισης για τους εργαζομένους για τον μετριασμό των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων στην απασχόληση κατά τις διαδικασίες μετάβασης. Ταυτόχρονα, οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι καλούνται να σχεδιάσουν μονοπάτια κατάρτισης για τους εκπροσώπους των εργαζομένων, διασφαλίζοντας την ικανότητα και τις γνώσεις τους να συμβάλλουν ενεργά στον τομεακό κοινωνικό διάλογο για την οικοδόμηση δίκαιων και δίκαιων διαδικασιών μετάβασης.

Οι πόροι κατάρτισης διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση υψηλής ποιότητας, αποτελεσματικής και χωρίς αποκλεισμούς δια βίου μάθησης, δίνοντας τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να καινοτομούν και να εφαρμόζουν τις δεξιότητές τους, είτε στους τρέχοντες ρόλους τους είτε όταν αναζητούν απασχόληση σε διαφορετικούς τομείς. Επιπλέον, αυτές οι ενότητες θα πρέπει να καλύπτουν συγκεκριμένες ανάγκες κατάρτισης, με έμφαση στην προώθηση εύκολα μεταβιβάσιμων μαθησιακών αποτελεσμάτων και δεξιοτήτων μέσω εργαλείων επικύρωσης και πιστοποίησης αναγνωρισμένα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Υπό αυτή την έννοια, τα εμπλεκόμενα μέρη θα πρέπει να καθιερώσουν μονοπάτια επαγγελματικής κατάρτισης που ενισχύουν την απασχολησιμότητα καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας κάποιου, αντί να αντιδρούν απλώς σε απρόοπτα όπως οι νέες τεχνολογικές καινοτομίες.

Οι εθνικοί κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να αναγνωρίσουν και να υποστηρίξουν την ανάγκη για νέα έρευνα για μελλοντικές βασικές δεξιότητες, που θα περιλαμβάνει τόσο τις σκληρές δεξιότητες, όπως η ψηφιακή επάρκεια και τις ήπιες δεξιότητες, όπως η προσαρμοστικότητα και η επικοινωνία.

4. Στους κοινωνικούς εταίρους σε επίπεδο εταιρείας

- **Προώθηση του κοινωνικού διαλόγου**

Σε επίπεδο εταιρείας, οι κοινωνικοί εταίροι καλούνται να προωθήσουν και να εφαρμόσουν τα δικαιώματα ενημέρωσης και διαβούλευσης, επιτρέποντας στα συνδικάτα και τους εκπροσώπους των εργαζομένων να συμμετέχουν σε διαδικασίες λήψης αποφάσεων που λαμβάνουν υπόψη τις προοπτικές και τα συμφέροντα και των δύο μερών. Στο πλαίσιο των πολυεθνικών εταιρειών, οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να αναγνωρίσουν τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Επιχείρησης (EWC) στη διευκόλυνση των διαδικασιών λήψης αποφάσεων και επικοινωνίας. Η έμφαση στην αναγκαιότητα συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ του EWC και των εκπροσώπων της εταιρείας διασφαλίζει μια συνεκτική προσέγγιση στη λήψη αποφάσεων στο πολυεθνικό πλαίσιο.

- **Αντιμετώπιση εδαφικών και εταιρικών ιδιαιτεροτήτων**

Κατά την εξέταση της εδαφικής διάστασης, ειδικά στο πλαίσιο των μεταβάσεων που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε απώλεια θέσεων εργασίας και προκλήσεις σε ορισμένες περιφέρειες, οι κοινωνικοί εταίροι σε επίπεδο εταιρείας πρέπει να αναγνωρίσουν την κρίσιμη σημασία της αντιμετώπισης περιφερειακών και εδαφικών πτυχών στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Ο στόχος είναι να διασφαλιστεί ότι οι αποφάσεις λαμβάνουν υπόψη τον ευρύτερο αντίκτυπο σε άτομα και κοινότητες σε συγκεκριμένες περιοχές.

Οι εταιρείες καλούνται να προωθήσουν το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις διαδικασίες οικολογικής μετάβασης σε ολόκληρη την παγκόσμια αλυσίδα αξίας και τις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού. Θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε χώρας στην οποία δραστηριοποιούνται, διασφαλίζοντας παράλληλα την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και μια δίκαιη οικολογική μετάβαση για όλους.

Οι κοινωνικοί εταίροι διαδραματίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στην παρακολούθηση και την ενίσχυση της ικανοποίησης των εργαζομένων εντός της εταιρείας. Ένα ικανοποιημένο και ολοκληρωμένο εργατικό δυναμικό όχι μόνο συμβάλλει θετικά στο εργασιακό περιβάλλον αλλά επηρεάζει επίσης τη συνολική επιτυχία και παραγωγικότητα του οργανισμού. Αυτή η εστίαση στην ικανοποίηση των εργαζομένων ευθυγραμμίζεται με τον ευρύτερο στόχο της δημιουργίας ενός αρμονικού και ακμάζοντος χώρου εργασίας.

Τα συνδικάτα σε επίπεδο εταιρείας και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων θα πρέπει να υποστηρίζονται τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο, διασφαλίζοντας ότι έχουν την εξουσία να υποστηρίζουν μέτρα κοινωνικής και περιβαλλοντικής προστασίας.

- **Εκπαίδευση**

Οι κοινωνικοί εταίροι σε επίπεδο εταιρείας πρέπει να υποστηρίξουν για ολοκληρωμένα προγράμματα κατάρτισης που να περιλαμβάνουν πράσινες και ψηφιακές δεξιότητες και την προώθηση της δια βίου μάθησης, υπογραμμίζοντας την ευθύνη της εταιρείας να συμβάλλει στη συνεχή ανάπτυξη του εργατικού δυναμικού. Με την υιοθέτηση αυτής της προσέγγισης, οι κοινωνικοί εταίροι πρέπει να εργαστούν συλλογικά για να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον μάθησης που να ευθυγραμμίζεται με τις δυναμικές απαιτήσεις του σύγχρονου εργασιακού τοπίου, με στόχο επίσης να προετοιμάσει τα άτομα για απασχολησιμότητα, ενισχύοντας έτσι την προσαρμοστικότητά τους στην εξελισσόμενη αγορά εργασίας. Η ενίσχυση ενός εργατικού δυναμικού ικανού να προσαρμοστεί σε διάφορους ρόλους είναι απαραίτητη για τη μείωση των πιθανών αρνητικών επιπτώσεων των διαδικασιών μετάβασης.

Επίσης, αναγνωρίζοντας τη σημασία των καλά ενημερωμένων και ειδικευμένων εκπροσώπων των εργαζομένων, οι κοινωνικοί εταίροι θα πρέπει να υποστηρίξουν πρωτοβουλίες για την κατάρτιση και την επανεκπαίδευσή τους. Αυτό διασφαλίζει ότι οι εκπρόσωποι των εργαζομένων διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και γνώσεις για να συμβάλλουν ενεργά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων εντός της εταιρείας, ενισχύοντας την αποτελεσματική επικοινωνία και τη συνεργασία.

Σχετικοί ορισμοί

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ο κοινωνικός διάλογος μπορεί να οριστεί ως όλα τα είδη διαπραγματεύσεων, διαβουλεύσεων, κοινών δράσεων ή απλώς ανταλλαγής πληροφοριών ή συζητήσεων μεταξύ ή μεταξύ εκπροσώπων κυβερνήσεων, εργοδοτών και εργαζομένων, για θέματα κοινού ενδιαφέροντος που σχετίζονται με την οικονομική και κοινωνική πολιτική. Μπορεί να υπάρχει ως τριμερής διαδικασία, με την κυβέρνηση ως επίσημο μέρος του διαλόγου ή μπορεί να αποτελείται από διμερείς σχέσεις μόνο μεταξύ εργαζομένων και διοίκησης (ή συνδικαλιστικών οργανώσεων και εργοδοτικών οργανώσεων), με ή χωρίς έμμεση κυβερνητική συμμετοχή. Οι διαδικασίες κοινωνικού διαλόγου μπορεί να είναι άτυπες ή θεσμοθετημένες και συχνά είναι συνδυασμός των δύο. Μπορεί να λάβει χώρα σε εθνικό, περιφερειακό ή εταιρικό επίπεδο και μπορεί να είναι διεπαγγελματικό, τομεακό ή συνδυασμός αυτών.

Ο κύριος στόχος του ίδιου του κοινωνικού διαλόγου είναι να προωθήσει την οικοδόμηση συναίνεσης και τη δημοκρατική συμμετοχή μεταξύ των κύριων ενδιαφερομένων στον κόσμο της εργασίας. Εξισορροπώντας τα συμφέροντα εργαζομένων και εργοδοτών και συμβάλλοντας τόσο στην οικονομική ανταγωνιστικότητα όσο και στην κοινωνική συνοχή, οι επιτυχημένες δομές και διαδικασίες κοινωνικού διαλόγου έχουν τη δυνατότητα να επιλύσουν σημαντικά οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα, να ενθαρρύνουν τη χρηστή διακυβέρνηση, να προωθήσουν την κοινωνική και βιομηχανική ειρήνη και σταθερότητα και να τονώσουν την οικονομική πρόοδο. (ΔΟΕ· Eurofound)

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, που συντομεύεται ως ΕΕΚ, μερικές φορές αποκαλούμενη απλά επαγγελματική κατάρτιση, είναι η εκπαίδευση σε δεξιότητες και διδασκαλία γνώσεων που σχετίζονται με ένα συγκεκριμένο επάγγελμα, επάγγελμα ή επάγγελμα στο οποίο συμμετέχουν ο μαθητής ή οι εργαζόμενοι. Παρέχει πρακτική, εξειδικευμένη για την εργασία διδασκαλία και μπορεί να οδηγήσει σε πιστοποίηση, δίπλωμα ή, μερικές φορές, ακόμη και πτυχίο συνεργάτη.

Η επαγγελματική εκπαίδευση μπορεί να πραγματοποιηθεί σε ένα εκπαιδευτικό ίδρυμα, ως μέρος της δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ή μπορεί να αποτελεί μέρος της αρχικής κατάρτισης κατά τη διάρκεια της απασχόλησης, για παράδειγμα ως μαθητευόμενος ή ως συνδυασμός επίσημης εκπαίδευσης και μάθησης στο χώρο εργασίας. Αναφέρεται ως αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΑΕΕΚ), που περιλαμβάνει μάθηση που πραγματοποιείται στο σύστημα αρχικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, συνήθως πριν από την είσοδο στην αγορά εργασίας, για την απόκτηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που οδηγούν σε ένα συγκεκριμένο επάγγελμα ή εργασία.

Αντίθετα, η συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΣΕΕΚ) αναφέρεται στη μάθηση που πραγματοποιείται μετά την αρχική εκπαίδευση ή κατάρτιση -ή μετά την έναρξη της επαγγελματικής ζωής - που στοχεύει στη βελτίωση ή την ενημέρωση των γνώσεων, της τεχνογνωσίας και των δεξιοτήτων (αναβάθμιση δεξιοτήτων). απόκτηση νέων δεξιοτήτων για επαγγελματική ανέλιξη (επανακατάρτιση/επαναπροσαρμογή)· υποστήριξη της επαγγελματικής ανάπτυξης.

Η ΕΕΚ μπορεί να λάβει χώρα σε ένα ευρύ φάσμα – επίσημων και μη – τομέων και – δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα. (CEDEFOP· Ευρωπαϊκή Επιτροπή)